

POOLA VABARIIK

Poola Vabariik asub Kesk-Euroopas Läänemere kaldal.

Naaberiigid on Vene Federatsioon, Leedu, Valgevene, Ukraina, Slovakkia, Tšehhi ja Saksamaa.

Pealinn on Varssavi.

Poola on parlamentaarne vabariik. Parlament on Rahvuskogu, mis koosneb 460-kohalisest Seimist ja 100-kohalisest Senatist.

President on Bronisław Komorowski ja peaminister Donald Tusk.

Poola jaguneb 16 vojevoodkonnaks.

Pindala: maismaa 312 685 km², territoriaalmeri 8 700 km², lahed 1 200 km².

Pinnamood: madalikud, merepinnast allpool asuvad maa-alad – 91,3%. Edela-Poolas asub mäestik Sudetid kõrgeima mäetipuga Śnieżka (1605 m), Lõuna-Poolas aga Karpaaid.

Kõrgeimaks mäestikuks Poolas on Tatra mäed kõrgeima mäetipuga Rysy (2499 m). Tatra mägedest põhja pool asub mäestik Beskidid, Karpaatide idaosas aga Beszczadid.

Pikimaks jõeks on Visla (1047 km), suuremaks järveks – Śniardwy (113,4 km²), sügavaimaks järveks aga Hańcza (108 m).

Poola suurimad linnad on Varssavi, Krakow, Lodz, Wroclaw, Poznan, Gdansk.

Kliima on mõõdukas üleminekukliima, suured erinevused aasta jooksul. Sademed keskmiselt 600 mm aastas.

Rahvaarv 38,2 mln. Üle 95% elanikkonnast on poolakad. Vähemusrahvustest elavad Poolas sakslased, kašuubid, ukrainlased, russiaanid, valgevenelased, leedulased jt.

Valdav usk on katoliiklus. Roomakatoliiklaste hulka kuulub umbes 87% elanikkonnast, neist 75% on aktiivsed kirikuskäijad. Poolast pärines ka hiljutine paavst Johannes Paulus II, kodanikunimega Karol Wojtyła. Suurimad katoliiklike palverännakute keskused on Czestochowa (tähtsuselt teine palverännupaik Euroopas) ja Kalwaria Zebzydowska. Czestochowa kloostri asub ajalooline imettegev ikoon Must Madonna.

18. sajandi lõpul ja 19. sajandi alguses emigreerus palju andekaid inimesi Poolast Lääne-Euroopasse. Nende seas olid helilooja Frederic Chopin ning luuletajad Adam Mickiewicz ja Juliusz Slowacki. Poola teadlased Mikolaj Kopernik ja Maria Salomea Sklodowska-Curie on andnud suure panuse maailma teadusse.

Poola filmikunstist on Eestis tuntud Andrzej Wajda filmid. Aastal 1999 pälvis Andrzej Wajda 50-aastase filmitöö eest elutöö-Oscari.

Poola traditsioonilise käsitöö hulka kuuluvad vitspunutised, käsitsi voolitud saviesemed, õlgpunutised, rahvuslikud puunikerdused ning sepsid.

Poolakate visiitkaardiks on külalislahkus. Poola raha on zlott.

Poola lipp

Poola vapp

Poola rahvuslill on moon.

Poola rahvuslind on valge toonekurg.

Värviküllased Poola rahvarõivad

Poola rahvusmuster